

Udział EUROREG w projektach ESPON

- **ESPON 2.2.2** -Efekty przestrzenne "aquis communautaire", funduszy przedakcesyjnych i programów Phare/Tacie (Territorial Effects of Applying the EU "Acquis" and Community Polices as Well as Pre-Accession Aid and Phare);
- **ESPON 2.4.2** - Zintegrowana analiza obszarów transnarodowych i narodowych w oparciu o rezultaty programu ESPON (Integrated Analysis of Transnational and National Territories Based on Espon Results);
- **ESPON 3.2** - Scenariusze dla Europy (Spatial Scenarios and Orientations in Relation to the ESDP and Cohesion Policy);
- **ESPON 3.4.2** - Efekty przestrzenne polityki ekonomicznej UE i lokalizacja działalności gospodarczej (Territorial Impacts of EU Economic Policies and Location of Economic Activities);
- **ESPON 1.2.3** - Identyfikacja istotnych przestrzennie aspektów Społeczeństwa Informacyjnego (Identification of Spatially Relevant Aspects of The Information Society);

Dlaczego warto wziąć udział w programie ESPON?

1. Wyniki bardzo wartościowe – nawet jeżeli dyskusyjne

- nowe ujęcia badawcze,
- nowe dane,
- nowe ujęcia kartograficzne,

2. Znaczenie Programu ESPON

- Wykorzystanie efektów projektów realizowanych w ramach ESPON w Trzecim i Czwartym Raporcie Spójności,
- Wykorzystanie wniosków ESPON w pracach nad dokumentami programowymi na poziomie krajowym i regionalnym,
- Agenda Terytorialna UE, Agenda nie zastępuje ESDP, lecz jest dokumentem równoległym, bardziej aktualnym, dostosowanym po rozszerzonej UE,
- W perspektywie podstawa polityki przestrzennej UE,

3. Różnorodność poruszanej tematyki

4. Narzędzia i baza danych

5. Sieć naukowa (Europejska Sieć Obserwacyjna Rozwoju Terytorialnego i Spójności Terytorialnej)

6. Perspektywa Programu ESPON

- Nowe działania – bliżej praktyki,
- Nowe kraje – sąsiedztwo,
- Działania Punktu Kontaktowego ESPON w Polsce (EUROREG),

Jak wziąć udział w programie ESPON?

Uczestnictwo instytucjonalne (TPG)

- jako partner projektu (PP, Projekt Partner),
  - bezpośredniego zaproszenia do konsorcjum
  - zgłoszenie zainteresowanie do KPK

- jako partner wiodący (LP, Lead Partner) - konstruowanie konsorcjum
  - wykorzystanie dotychczasowych kontaktów międzynarodowych
  - poszukiwanie wśród instytucji zagranicznych, które brały udział w projekcie/tach ESPON I (realizowanym w latach 2002-2006).
  - wykorzystanie istniejącej listy potencjalnych partnerów
  - wkrótce: baza danych na www.espon.pl
  - KPK jako instytucja pośrednicząca

- jako podwykonawca (subcontractor)
  - na zaproszenie jednego z partnerów projektu

Uczestnictwo indywidualne (ekspert)

Jak wyglądała praca w ESPON I?

- **Formalnie:** Expression of Interest – Call for Proposals (Terms of References) - Proposal- Umowa LP z Programem ESPON – Umowy LP z partnerami;
- **Merytorycznie:** działalność badawcza – spotkania w ramach projektu-seminaria ESPON – rozpowszechnianie wyników badań w kraju i za granicą;
- **Sprawozdawczo:** raportowanie merytoryczne (jeden lub dwa Interim Reports, Draft Final i Final Report)-raportowanie działalności-raportowanie finansowe –rozliczenie działalności merytorycznej - rozliczenie finansowe;

Zasady ogólne – nadal aktualne w Espon2:

- Język angielski językiem roboczym ESPON,
- Wniosek badawczy skonstruowany na zasadach partnerstwa w ramach TPG,
- Analiza całego obszaru ESPON (mogą uczestniczyć partnerzy z Norwegii, Szwajcarii, Islandii i Lichtensteinu oraz eksperci z krajów kandydujących do UE i sąsiedzkich),
- Oprócz badań rekomendacje dla polityki,
- Dostarczanie danych
- „Three level approach”,
- Tworzenie typologii, map,
- Zwrócenie uwagi na obszary słabsze gospodarczo i o niekorzystnych uwarunkowaniach geograficznych,
- Współpraca z innymi projektami ESPON, wykorzystanie dotychczasowego dorobku,
- Rozpowszechnianie wyników projektu,

Obowiązki PP

- Uczestnictwo w tworzeniu wniosku badawczego;
- Żądanie podpisania umowy o współpracy z LP;
- Prowadzenie działań w zakresie określonym we wniosku badawczym i w raporcie wstępnym, w tym:
  - Prowadzenie badań i ich raportowanie,
  - Dostarczanie danych,
  - Pisanie części raportów merytorycznych,
  - Uczestnictwo w spotkaniach TPG i ew. w seminariach ESPON,
  - Rozpowszechnianie wyników projektu,
- Dbłość o należyłą certyfikację poniesionych wydatków.

Obowiązki LP

- Podpisanie i złożenie Application Form w imieniu TPG;
- Podpisanie umowy z instytucją zarządzającą (MA);
- Uzgodnienie i odpisanie porozumień o współpracy z partnerami;
- Podział zadań (oraz adekwatnych finansów) między partnerów projektu i kontrola wykonywania tych zadań na czas;
- Zarządzanie i kontrola w ramach TPG;
- Dbanie o dostarczanie raportów finansowych zgodnie z wymogami i bez opóźnień,
- Kontrola zgodności wydatków dokonywanych przez partnerów z ich zadaniami;
- Dostarczanie raportów merytorycznych oraz uzupełnianie ich zgodnie z wymogami jednostki koordynującej (CU) i instytucji zarządzającej (MA);
- Sprawdzanie, czy raporty finansowe partnerów zostały pozytywnie zweryfikowane przez odpowiednią instytucję finansową;
- Żądanie refundacji poniesionych w projekcie kosztów w imieniu całego TPG, przyjęcie środków z programu i odpowiednie rozdysponowanie ich do partnerów projektu.

Procedura selekcji projektów

- **Kryteria spełnienia niezbędnych warunków** (eligibility criteria)
  - Projekt złożony na czas w wersji elektronicznej i oryginalnej,
  - Zachowana forma (w tym część anonimowa),
  - Zawartość odpowiada tematowi,
  - TPG składa się z odpowiedniej liczby partnerów,
  - Partnerzy spełniają kryteria pozwalające na udział w projekcie,
  - Budżet mieści się w podanych granicach.

- **Kryteria ewaluacyjne** (evaluation criteria)
  1. Zawartość (część anonimowa):
    - Solidna koncepcja oraz jakość celów i planowanych rezultatów,
    - Innowacyjność podejścia na tle obecnej wiedzy w tym zakresie,
    - Wkład w wiedzę na dany temat,
    - Jakość i efektywność metody naukowej oraz planu pracy,
    - Wkład w oczekiwane rezultaty całego programu,
    - Odpowiedniość sposobów rozpowszechniania rezultatów projektu,
  2. Zarządzanie:
    - Odpowiedniość i jasność struktury zarządzania projektem,
    - Przejrzystość procedur w odniesieniu do wymogów EFRR,
    - Odpowiedniość alokacji zasobów ludzkich i finansowych pomiędzy partnerów projektu i między zadania projektu,
  3. Partnerstwo:
    - Jakość i odpowiedniość instytucjonalnego składu TPG,
    - Ocena wiedzy i doświadczenia poszczególnych naukowców.

Wyzwania – z doświadczeń EUROREGu

- **Zakres badań** (*three level approach, ESPON space*)
- **Braki danych, często dopiero tworzone definicje i ujęcia teoretyczne**
- **Oczekiwane rezultaty** (rekomendacje, mapy, typologie, konieczność uogólnień)
- **Środki finansowe a oczekiwane efekty – budowanie konsorcjum**
- **Zasady finansowania projektów**
- **Niewystarczająca rozpoznawalność Programu w Polsce –rola KPK i MRR**

Co nowego w ESPON 2007-2013?

- **Partnerstwo w ramach TPG** (do 5 partnerów, min. 3 kraje, instytucje z państw trzecich na zasadach eksperckich);
- **Programme Manual** - zawierający szczegółowe wytyczne jak należy aplikować o wnioski;
- **Application Form**- wstandaryzowany Formularz aplikacyjny z ułatwieniami wychwytyjącymi błędy i instrukcją (dostarczony droga elektroniczna i w wersji papierowej z podpisami - wiążące);
- **Seminaria dla potencjalnych LP** organizowane przez Jednostkę Koordynującą (Coordination Unit).
- **Inception Report** – raport wstępny złożony w 12 tygodni od akceptacji wniosku badawczego do realizacji
- **Priorytet 2** – badania bliżej praktyki;
- **Sounding Board** – panel ekspertów

NOWOŚĆ: Priorytet 2 w ramach ESPON 2007-2013

	Priorytet 1	Priorytet 2
Pomysły projektów	Komitet Monitorujący	Praktycy i twórcy polityki
Proces	Jednostopniowy 1. Call for proposal	Dwustopniowy 1. Call for expression of interest 2. Call for proposal
Charakter projektów	Badania stosowane dostarczające rezultatów dla obszaru europejskiego	Wykorzystanie istniejących rezultatów ESPON, integracja tychże rezultatów z wiedzą praktyczną i ze szczegółowymi informacjami pochodzącymi od zainteresowanych instytucji
Aktorzy	TPG (wyłącznie badacze)	Partnerstwo: TPG oraz zainteresowane instytucje
Relacje	Rezultaty mogą być punktem wyjścia dla projektów Priorytetu 2	Rezultaty powinny mieć zastosowanie operacyjne i mogą ujawnić potrzebę podjęcia badań w ramach Priorytetu 1

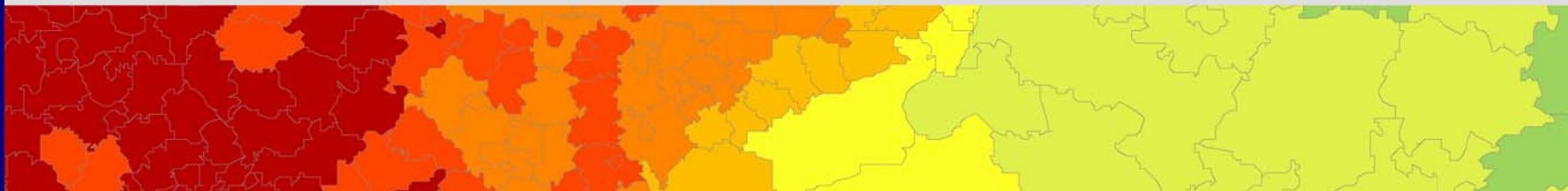
NOWOŚĆ: Panel ekspertów (Sounding Board)

- Priorytet 1, w ramach celu : system wspierania wiedzy (KSS)
- Skład: dwóch ekspertów, jeden naukowiec i jeden praktyk w danej dziedzinie,
- Rola doradcza:
  - Ocena i wskazówki dotyczące wniosku badawczego,
  - Ocena rezultatów projektów badawczych,
  - Spotkania z TPG,
- Wymagana bogata wiedza i doświadczenie.
- Prace koordynowane przez jednostkę koordynującą (CU).

Podsumowanie

- ESPON: jedyna – a więc najważniejsza - sieć współpracy badawczej nad regionalnymi i przestrzennymi procesami w Europie, prowadzona pod auspicjami Komisji UE.
- Niestety, badania ESPON niedocenione w praktyce Komisji, państw i regionów
- Warto intensywnie włączyć się w ESPON 2007-2013
- Popularyzacja celów i efektów badań prowadzonych w ramach Programu ESPON w Polsce:
  - zaangażowanie Punktu Kontaktowego
  - aktywność zainteresowanych instytucji

EUROPEAN SPATIAL PLANNING
OBSERVATION NETWORK

Dziękuję za uwagę!

www.espon.pl

www.euroreg.uw.edu.pl

Agnieszka Olechnicka: a.olechnicka@uw.edu.pl